

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M., ve věci

žalobce: **F.Ž.**
bytem **XX**
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8 - Dolní Chabry

proti

žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2017, č. j. OD 1335/17-2/67.1/17362/Rg,

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 9. 11. 2017, č. j. OD 1335/17-2/67.1/17362/Rg, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Jablonec nad Nisou, odboru správního, oddělení přestupků (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 4. 9. 2017, sp. zn. 551/2017/SPR/OPŘ/289-Dpř/Tá, č. j. 76593/2017. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve spojení s porušením § 18 odst. 4 uvedeného zákona. Přestupku se měl žalobce dopustit z nedbalosti tím, že dne 28. 2. 2017 v 8:38 hodin v obci Jablonec nad Nisou, ulicí [REDAKCE], ve směru do centra města u hasičárny (souřadnice GPS: 015°07'16.332" E, 50°43'34.607" N), řídil osobní motorové vozidlo [REDAKCE] registrační značky [REDAKCE], a v úseku, kde byla v rámci dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu měřena rychlost projíždějících vozidel v obci a kde řidič smí jet nejvýše rychlostí 50 km/h, mu byla naměřena rychlost 64 km/h. Při zohlednění odchylky měřicího přístroje ± 3 km/h tak překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 11 km/h. Za uvedený přestupek byla žalobci podle § 11 odst. 1 písm. b) a § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, (dále jen „přestupkový zákon“) a § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 1 500 Kč. Současně byla žalobci podle § 79 odst. 1 přestupkového zákona uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Z přiloženého správního spisu vyplynulo, že Městská policie Jablonec nad Nisou oznámila písemností ze dne 28. 2. 2017 shora popsany přestupek žalobce správnímu orgánu I. stupně, současně mu postoupila úřední záznam o přestupku, záznam o přestupku (výstup z měřiče rychlosti), žalobcem podepsané oznámení o podezření spáchání přestupku, mapu zachycující místo spáchání přestupku, místo, kde stála hlídka městské policie, a místo, kde městská policie následně zastavila vozidlo žalobce, výpisy z evidenčních karet řidiče a vozidla a z registru obyvatel. Součástí oznámení byl i ověřovací list k měřicímu zařízení, osvědčení strážníka městské policie k práci s měřícím zařízením, písemné vyjádření Policie ČR s určením úseků pro měření rychlosti na základě žádosti městské policie a výňatek z návodu k obsluze měřicího zařízení RAMER 10C. Příkazem ze dne 7. 3. 2017 uznal správní orgán I. stupně žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4. zákona o silničním provozu. Proti příkazu podal žalobce prostřednictvím svého zmocněnce dne 3. 4. 2017 odpor a správní orgán I. stupně pokračoval ve správním řízení. Dne 4. 9. 2017 byl projednán přestupek žalobce při ústním jednání, kterého se žalobce ani jeho zmocněnec nezúčastnili. Ústní jednání bylo spojeno s provedením důkazu výsledkem zasahující příslušnice městské policie. Svědkyně popsala, že zkontrolovala, zda je jejich vozidlo správně zaparkováno a nastavila radar podle návodu.

Na otázku, kde stáli se služebním vozidlem, sdělila, že v těsné blízkosti hasičárny. Měření podle svědkyně proběhlo v pořádku a nic nenavštěvovalo chybu měření. Na otázku zda měření proběhlo v obci, sdělila, že ano. K dotazu zda se měřený úsek nenacházel v blízkosti konce obce, případně zda měření nezasahovalo do úseku mimo obec, uvedla, že ne.

3. Rozhodnutím ze dne 4. 9. 2017 uznal správní orgán I. stupně žalobce vinným ze shora popsaného přestupku. Rozhodoval na základě výše uvedených součástí spisového materiálu. Odkázal na obrazový záznam o přestupku, ze kterého vyplynulo, že měření bylo provedeno ze stojícího vozidla z pravé strany vozovky ve směru jízdy měřeného vozidla, celé zaměřené vozidlo bylo zobrazeno vpravo na snímku, přičemž zadní část vozidla byla zobrazena v radarovém svazku, pro přesnější kontrolu byla do snímku zakomponována žlutá šablona s vyznačenou pozicí radarového svazku. Ověření kalibrace silničního laserového měřicího přístroje dokládá, že rychlost byla měřena kalibrovaným měřidlem, a osvědčení o způsobilosti strážníka, že měření prováděl proškolený a oprávněný strážník. Měření probíhalo v součinnosti s Policií ČR ve smyslu § 79a zákona o silničním provozu. Měřicí přístroj byl před započítáním měření seřazen dle návodu k obsluze. Z odůvodnění rozhodnutí dále plyne, že subjektivní stránka skutkové podstaty přestupku byla spatřována v nedbalosti vědomé. Žalobce porušil svým jednáním chráněný zájem, kterým je organizace dopravy v obci. Zákon o silničním provozu ukládá jet v obci maximálně rychlostí 50 km/h, žalobce tuto rychlost překročil, stalo se tak v blízkosti křižovatky (viz mapa se souřadnicemi GPS ve správním spise), v zastavěné oblasti s pohybem osob, existovalo zde reálné nebezpečí pro zdraví, život a majetek žalobce i ostatních účastníků silničního provozu v obci. Správní orgán I. stupně proto uzavřel, že žalobce svým zaviněným jednáním naplnil formální znak přestupku a zároveň byl ohrožen právem chráněný zájem společnosti, čímž došlo k naplnění i materiálního znaku přestupku. Při rozhodování o výši a druhu sankce správní orgán I. stupně přihlédl k závažnosti přestupku a zohlednil, že žalobce je dle výpisu z evidenční karty řidiče vcelku ukázněným účastníkem provozu na pozemních komunikacích. Sankci proto uložil na nejnižší možné hranici zákonné sazby.
4. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce dne 22. 9. 2017 blanketní odvolání, které ani k výzvě správního orgánu I. stupně nedoplnil. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný žalobcovo odvolání zamítnul a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalovaný konstatoval, že správní orgán I. stupně postupoval v řízení v souladu s právními předpisy. Zavinění hodnotil shodně jako správní orgán I. stupně, a to jako nedbalost vědomou. Uvedl, že žalobce byl v době spáchání přestupku držitelem řidičského oprávnění, jeho povinností bylo znát pravidla silničního provozu a také je dodržovat. Pro držení řidičského oprávnění musel složit žalobce zkoušku, čímž splnil podmínku odborné způsobilosti, jíž musel splňovat po celou dobu držení oprávnění. Žalobce věděl, že svým jednáním může porušit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že rychlost nepřekročí.

II. Žaloba

5. Ve včas podané žalobě žalobce nejprve namítal nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Dle žalobce nebylo v řízení o přestupku prokázáno, že k měření rychlosti došlo v obci a že se nejednalo o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla. Správní orgán I. stupně měl odůvodnit a prokázat, že úsek, ve kterém probíhalo měření, byl označen příslušnými dopravními značkami, a současně že tento úsek se podle územního plánu nacházel v tzv. zastavěném území. Žalobce upozorňoval na to, že v místě měření na jedné straně absentovala zástavba, na druhé straně byl pouze průmyslový komplex a celý úsek na první pohled budil dojem mimoměstské zástavby. Žalobce navrhl provést důkaz snímkem místa měření pořízeným z aplikace Panorama (dostupné na www.mapy.cz).
6. Nekompletní a nepřezkoumatelná je dle žalobce i úvaha o naplnění materiální stránky přestupku. Správní orgán I. stupně vůbec nezohlednil, že místo odpovídalo spíše mimoměstské periferii obce s nulovým či zcela ojedinělým výskytem chodců. Navíc šlo o zcela bagatelní překročení rychlosti, jen o 11 km/h, což na daném úseku, byť by se formálně jednalo o obec, nemohlo naplnit materiální stránku přestupku, ani nikoho ohrozit. Tvzení správního orgánu I. stupně, že k přestupku mělo dojít v blízkosti křižovatky, je dle žalobce nepřezkoumatelné. V blízkosti místa měření se žádná křižovatka nenachází. Na pozemní komunikaci, po které žalobce jel, sice o 100 m dále ústí jiná pozemní komunikace, jde ale o účelovou pozemní komunikaci, na kterou je navíc zakázán vjezd (mimo dopravní obsluhu). Takový typ „křižovatky“ mohl stěžejí zvyšovat nebezpečnost údajného přestupku, neboť připojovaná komunikace bude pravděpodobně využívána velmi sporadicky. Správní orgán I. stupně neprokázal ani své tvrzení o tom, že se jedná o zastavěnou oblast s pohybem osob. Když správní orgán I. stupně vycházel z toho, že ke změřené rychlosti došlo v obci, nemůže být skutečnost, že se jednalo o zastavěnou oblast, relevantním argumentem pro to, že došlo k naplnění materiální stránky přestupku. Při úvaze o materiální stránce přestupku je nutné hodnotit konkrétní okolnosti případu, které daný případ odlišují od jiných případů. V projednávaném případě např. skutečnost, že se jedná o industriální prostředí bez chodců, o přímý úsek pozemní komunikace s výbornou viditelností a kvalitním povrchem. Tyto skutečnosti snižující závažnost údajného přestupku ale správní orgán nijak nezohlednil. Adekvátní rychlostní limit pro daný úsek by měl být minimálně 70 km/h. K prokázání tohoto tvrzení žalobce navrhl provést znalecký posudek znalcem z oboru dopravy. Porušení neadekvátního, šikanózně nízkého rychlostního limitu, jehož účelem bylo toliko vyvolávání jeho porušování, aby následně mohlo dojít k uložení sankce, nelze spravedlivě sankcionovat, neboť se jednalo o rychlostní limit nezákonný. Žalobce v této souvislosti odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2009, č. j. 2 Ao 3/2008-100).
7. V další žalobní námitce žalobce uvedl, že nepřezkoumatelné je prvostupňové správní rozhodnutí i proto, že správní orgán I. stupně vůbec neodůvodnil, ani neprokázal svůj závěr, že žalobce jednal ve vědomé nedbalosti. Odůvodnění rozhodnutí rovněž postrádalo ustanovení obsahující definici formy zavinění. Žalovaný se sice snažil pochybení správního

orgánu I. stupně napravit, ale ani jeho odůvodnění není dostatečné. Uvedl pouze, že žalobce jako držitel řidičského oprávnění měl povinnost znát pravidla silničního provozu a doplnil parafrázi zákonné definice vědomé nedbalosti. Aby mohl žalovaný učinit závěr o vědomé nedbalosti, musel by prokázat, že žalobce věděl, jaký v daném úseku platil rychlostní limit, a že tento rychlostní limit překračuje. V tomto směru však žádné dokazování neproběhlo. Vzhledem k tomu, že žalobce měl za to, že se pohyboval mimo obec, protože byl mimo zastavěné území a neviděl žádnou značku značící začátek obce, mohlo by se jednat maximálně o nevědomou nedbalost. Žalovaný také nebyl oprávněn doplňovat odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a nahrazoval chybějící úvahy správního orgánu I. stupně o zavinění, protože nešlo pouze o dílčí nedostatky. Žalovaný měl prvostupňové rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost. Postupem žalovaného byl žalobce zkrácen o možnost polemizovat s úvahami týkajícími se zavinění v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Z výroku napadeného rozhodnutí pak neplyne, že by žalovaný přistoupil ke změně prvostupňového rozhodnutí v části odůvodnění. Napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost spočívající v rozporu mezi výrokem a odůvodněním.

8. Žalobce také tvrdil, že výrok prvostupňového rozhodnutí neobsahuje všechna ustanovení, podle kterých bylo rozhodováno, a je tak v rozporu s § 68 odst. 2 správního řádu. Ve výroku nebylo uvedeno ustanovení, podle něhož byla žalobci uložena povinnost uhradit náklady řízení. Absentoval i odkaz na § 13 odst. 1 přestupkového zákona, který obsahuje obecnou úpravu výše pokuty. Ve výroku byla naopak obsažena informace o tom, že žalobce měl na místě městské policii sdělit, že žádá o vyřešení přestupku ve správním řízení, protože „*je pro tyto věci pojištěn*“. Tato skutečnost nebyla prokázána, je irelevantní a ve výroku se neměla nacházet. Žalobce v této souvislosti odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 92/2009-65. Výrok rozhodnutí je dle žalobce také vnitřně rozporný, neboť místo přestupku je označeno GPS údaji a současně údajem, že k přestupku mělo dojít „*u hasičárny*“. Žalobce na GPS souřadnicích žádnou hasičárnu nenašel. Správní orgán I. stupně ani nevysvětlil, z čeho tuto informaci o umístění dovodil. Pokud k přestupku došlo u nějaké hasičárny a ne na označených GPS souřadnicích, je otázkou, zda rychlost byla změřena na úseku, kde platil rychlostní limit 50 km/h podle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu.
9. Žalobní námitky dále směřovaly do měření rychlosti. Žalobce namítal, že závěr správního orgánu I. stupně o dodržení podmínek měření rychlosti podle § 79a zákona o silničním provozu byl nepřezkoumatelný. Nebylo prokázáno, že měření rychlosti bylo provedeno na úseku stanoveném Policií ČR, nebylo řešeno, zda měření sloužilo ke zvyšování bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, a součinnost mezi městskou a státní policií byla pouze konstatována s odkazem na „list č. 11“. Měření bylo dle žalobce provedeno utajeným způsobem, úsek měření nebyl označen značkami informujícími o úseku s měřenou rychlostí (IP 31a a IP 31b) a výstup z něj byl proto jako důkaz nepoužitelný. Ze zákona nelze dovodit, že by městská policie mohla provádět měření rychlosti bez vědomí dotčených osob. Skryté měření také nemohlo přispět ke zvýšení bezpečnosti provozu, vhodnější by bylo viditelné měření, kdy by se dala

očekávat adekvátní reakce řidiče. Správní orgán I. stupně naplnění podmínky účelu měření rychlosti neřešil. V rozhodnutí nebylo také odůvodněno odečtení odchylky od naměřené rychlosti a legitimita takového postupu.

10. Žalobce dále namítal, že výrobcem a autorizovaným metrologickým střediskem byl v případě použitého rychloměru týž subjekt, RAMET a.s., který měl dlouhodobě v ČR monopol na radarové rychloměry. Dle žalobce byl ověřovací list vydán v rozporu s § 14 správního řádu, neboť o ověření rychloměru rozhodoval jeho výrobce a prodejce. Žalobce uvedl, že z těchto důvodů požaduje zrušení ověřovacího listu v přezkumném řízení, a do vyřízení tohoto podnětu navrhl přerušit soudní řízení. V případě, že by v přezkumném řízení vyšlo najevo, že použitý rychloměr nebyl ověřen, bylo by měření v rozporu s § 11 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, provedeno neověřeným měřidlem, a výstup z takového měření by nebyl použitelným důkazem podle § 51 odst. 1 správního řádu. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že měření rychlosti bylo provedeno v souladu s návodem k obsluze, tento závěr ale nijak blíže neodůvodnil. Konstatoval sice, že vozidlo bylo na snímku v radarovém svazku, který vyznačovala žlutá šablona, neuvedl již ale, z čeho dovodil, že žlutá šablona vyznačuje radarový svazek, a že v takovém případě lze s jistotou konstatovat, že návod k obsluze byl dodržen. Navíc není zřejmé, kdo žlutou šablonu do snímku vložil a zda při tom postupoval správně. Žalobce tvrdil, že při měření nebyl dodržen předepsaný měřicí úhel, neboť měřící vozidlo nebylo řádně ustaveno, což mělo za následek naměření vyšší než skutečné rychlosti.
11. Dle žalobce se správní orgány nezabývaly otázkou, zda pro něj nebyla příznivější nová právní úprava. Žalobce v této souvislosti odkazoval na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2014, č. j. 7 As 34/2013-29, a ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002-27. Minimálně zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, byl pro žalobce příznivější, neboť umožňuje uložit sankci pod spodní hranici sankční sazby a v tomto ohledu dává správnímu orgánu prostor pro správní úvahu o uložení pokuty v nižší výši, než jakou bylo možné uložit podle zákona účinného v době spáchání údajného přestupku. Zákon rovněž zakotvil katalog polehčujících okolností a i z tohoto důvodu se tak nepochybně jednalo o úpravu příznivější.
12. Žalobce konečně také tvrdil, že z rozhodnutí správních orgánů není zřejmé, podle jakého znění příslušných právních předpisů bylo rozhodováno.
13. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného a souvisejícího rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a současně mu uložil, aby žalobci nahradil náklady řízení.
14. Závěrem žalobce vyjádřil nesouhlas se zveřejňováním osobních údajů žalobce a jeho právního zástupce na webových stránkách Nejvyššího správního soudu, uplatnil požadavek na naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci.

III. Vyjádření žalovaného

15. V písemném vyjádření k žalobě se žalovaný odvolal na napadené rozhodnutí a přiloženou spisovou dokumentaci. Žalovaný zdůraznil, že žalobce pro své odvolání neuvedl žádné důvody a nedoplnil je ani po výzvě. Místo spáchání přestupku bylo ve výroku prvostupňového rozhodnutí i napadeného rozhodnutí žalovaného přesně stanoveno GPS souřadnicemi a nebylo proto pochyb, že ke spáchání přestupku došlo v obci. S materiálním znakem přestupku se správní orgán I. stupně dostatečně vypořádal v odůvodnění svého rozhodnutí. Také k otázce zavinění se oba správní orgány vyjádřily. Správné měření rychlosti bylo prokazováno výstupem z měřiče rychlosti, který byl zařazen do spisu jako jeden z hlavních důkazů pod označením „Záznam o přestupku“. Žalobcem řízené vozidlo zde bylo fotograficky zachyceno v době překročení rychlosti. Do této fotografie byla vložena šablona pro vyhodnocení záznamu o měření - snímku. Šablona slouží jako pomůcka vydaná výrobcem měřicího zařízení. Ze snímku vyplynulo, že vozidlo na odjezdu vyjíždělo ze svazku, tj. konec vozidla byl v prostoru mezi žlutými linkami, a proto bylo provedené měření správné. Tento postup je v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v rozsudku ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 93/2015-41. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby v celém rozsahu jako nedůvodné.

IV. Posouzení věci krajským soudem

16. Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející soud přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s., v duchu dispoziční zásady, kterou je správní soudnictví ovládáno, s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s., s limity týkajícími se správního trestání (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, publ. ve Sb. NSS pod č. 3528/2017).
17. Ve věci proběhlo dne 7. 2. 2019 ústní jednání. Žalobce, který na nařízení ústního jednání trval, ani jeho právní zástupce se k ústnímu jednání bez omluvy nedostavili. Žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a písemné vyjádření k žalobě. Soud neprováděl důkaz snímkem místa měření ani znaleckým posudkem znalce z oboru dopravy, jak v žalobě navrhoval žalobce, protože to pro posouzení důvodnosti žaloby považoval za nadbytečné.
18. Soud se nejprve zabýval namítaným rozporům výroku prvostupňového rozhodnutí s § 68 odst. 2 správního řádu, neboť dle žalobce neobsahuje všechna ustanovení, podle kterých bylo rozhodováno. Námitku shodného obsahu uplatňuje právní zástupce žalobce, zastupující přestupce před správními soudy v řadě dalších případů, nikoli ojediněle, soud neshledal důvod odchylnit se od svých předchozích závěrů (např. v rozsudku ze dne 14. 12.

2017,

č. j. 60 A 11/2017-30, kasační stížnost proti tomuto rozhodnutí zamítnuta Nejvyšším správním soudem rozsudkem ze dne 21. 3. 2018, č. j. 4 As 277/2017-38).

19. Podle § 68 odst. 2 správního řádu platí, že ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1. Součástí výroku o přestupku je v souladu s § 77 zákona o přestupcích jednak výrok či výroková část o vině, jednak o trestu, tj. sankci, kterou správní orgán za přestupek ukládá. Výroková část rozhodnutí tedy musí obsahovat též právní ustanovení, podle kterých byla uložena sankce za daný přestupek. Mimo jiné náležitosti musí výrok o přestupku podle § 77 zákona o přestupcích obsahovat také rozhodnutí o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1). Smyslem § 68 odst. 2 správního řádu nepochybně není uvést veškerý výčet zákonných ustanovení, jejichž existenci musí při svém rozhodování správní orgán reflektovat. Plně postačí, pokud jsou ve výroku rozhodnutí uvedena hmotněprávní ustanovení, podle nichž je rozhodováno, a procesní ustanovení, která zakládají příslušnost rozhodujícího správního orgánu.
20. Ustanovení § 13 odst. 1 zákona o přestupcích, nelze vnímat jako ustanovení, podle kterého by byla žalobci pokuta za přestupek přímo uložena. Výrok o uložené sankci odpovídal požadavkům § 68 odst. 2 správního řádu, pokud obsahoval uvedení § 11 odst. 1 písm. b) a § 12 odst. 1 zákona o přestupcích a § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu, podle kterých byla pokuta uložena.
21. Výroková část obsahující rozhodnutí o povinnosti nahradit náklady řízení je také formulována v souladu s § 68 odst. 2 správního řádu ve spojení s § 77 zákona o přestupcích. Správní orgán I. stupně uvedl § 79 odst. 1 zákona o přestupcích, z něhož žalobcova povinnost hradit náklady řízení v paušální částce plyne. Dle názoru soudu nebylo pochybením intenzity způsobující nezákonnost rozhodnutí o přestupcích, neuvedl-li správní orgán ve výroku rozhodnutí vedle konkrétního zákonného ustanovení, které zakládá povinnost přestupce hradit náklady řízení o přestupku, výši náhrady a lhůty, také konkrétní ustanovení prováděcího předpisu, z něhož paušální výše nákladů řízení v částce 1 000 Kč plyne (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2013, č. j. 8 As 32/2012-63).
22. S žalobcem lze souhlasit v tom, že ve výroku prvostupňového rozhodnutí obsažená informace o tom, že žalobce měl na místě městské policii sdělit, že žádá o vyřešení přestupku ve správním řízení, protože „*je pro tyto věci pojištěn*“, je zcela nadbytečná. Dle krajského soudu však uvedení této informace ve výroku prvostupňového rozhodnutí nezpůsobuje jeho nezákonnost ani nepřezkoumatelnost. Správní orgán I. stupně z této informace nedovožoval pro žalobce žádné negativní důsledky. Posuzovaný případ nelze srovnávat s případem, který řešil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 92/2009-65.
23. Pokud jde o označení místa přestupku, je ve výroku rozhodnutí jednoznačně specifikováno pomocí souřadnic GPS, které odpovídají záznamu ze silničního rychloměru. Jen proto, že

správní orgány současně použily pro identifikaci místa přestupku i místní označení „*u hasičárny*“, nelze považovat výrok rozhodnutí za vnitřně rozporný.

24. Dále soud posuzoval žalobcovu námitku, že správní orgán I. stupně nedostatečně odůvodnil

a prokázal, že k měření rychlosti došlo v obci. Vzhledem k tomu, že v průběhu správního řízení nevznikly žádné pochybnosti o tom, jaký rychlostní limit ve smyslu § 18 odst. 4 zákona

o silničním provozu platil v úseku pozemní komunikace, kde byla rychlost žalobcova vozidla naměřena, nelze správním orgánům vytýkat, že se odůvodněním této otázky podrobně nezabývaly. Z obsahu předloženého spisového materiálu vyplývá, že v přestupkovém řízení byly obstarány podklady dostačující pro závěr, že nejvyšší povolená rychlost v měřeném místě byla

50 km/h. Již v oznámení o přestupku policie uvedla, že rychlost byla naměřena v obci s nejvyšší dovolenou rychlostí 50 km/h, což bylo vyjádřeno obvyklou zkratkou „v obci 50/64 km/h“. Příslušné rychlostní limity ve smyslu § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu byly uvedeny rovněž na záznamu o přestupku. Z tohoto důkazu vyplývá, že v místě měření platil pro osobní automobily rychlostní limit 50 km/h. Tyto podklady považovaly správní orgány logicky za dostačující a více se k nim v odůvodnění svých rozhodnutí nevracely, neboť, jak již soud uvedl, v průběhu správního řízení o nejvyšší povolené rychlosti v daném úseku nevystaly pochybnosti, žalobce nenamítal, že by se snad mělo jednat o jiný typ pozemní komunikace (silnici pro motorová vozidla či dálnici), kde by měly platit rychlostní limity vyšší. Ostatně tak nečiní ani v žalobě a námitku uplatňuje v obecné rovině.

25. K námitce, že nebyla naplněna materiální stránka přestupku, konstatuje soud následující. Podle

§ 2 odst. 1 zákona o přestupcích *je přestupkem zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo v jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin*. Ono porušení či ohrožení zájmu společnosti tvoří materiální stránku přestupku. Při hodnocení, zda je určité jednání přestupkem, je povinností správního orgánu nejen zkoumat, zda došlo k naplnění formálních znaků přestupku, ale také zabývat se tím, zda byl naplněn i znak materiální (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2005, č. j. 7 As 18/2004-48, nebo ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45). V posledně označeném rozsudku Nejvyšší správní soud současně uvedl, že „*jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti*“.

Ovšem „*pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek*“.

26. Správní orgány v žalobcově případě dospěly k závěru, že překročením nejvyšší povolené rychlosti v obci o 11 km/h žalobce materiální stránku přestupku naplnil, neboť se

přestupku dopustil v blízkosti křižovatky, v zastavěné oblasti s pohybem osob. I když ani soudu není zcela zřejmé, jakou křižovatku měl správní orgán I. stupně na mysli, lze konstatovat, že materiální stránkou přestupku se zabýval dostatečně. Překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci 50 km/h o 11 km/h (po odečtení možné odchylky měření rychlosti o 3 km/h při naměřené rychlosti

64 km/h dle zažité správní praxe) nelze bez dalšího označit za zcela marginální, jež by mohlo vyloučit nebezpečnost žalobcova skutku. Namítá-li žalobce (poprvé až v žalobě), že se

jednalo o mimoměstskou periferii obce s nulovým či zcela ojedinělým výskytem chodců, nejedná se podle přesvědčení soudu o takové významné okolnosti, které by byly způsobilé snížit stupeň společenské nebezpečnosti činu pod míru naplnění materiálního znaku přestupku. Soud neshledal s tvrzením žalobce, že průmyslová zóna není typické prostředí pro obec. Naopak

ve větším městě, jakým Jablonec nad Nisou bezpochyby je, je také průmyslová zóna místem,

kde je nutné trvat na dodržení zákonem stanovené nejvyšší povolené rychlosti v obci. I v takových místech bývá běžný provoz a nelze tvrdit, že by překročením nejvyšší povolené rychlosti nemohlo dojít ke kolizi či nezvládnutí řízení, a tak i ohrožení života a zdraví osob, případně k materiálním škodám.

27. Žalobci lze přitakat, že správní orgány se blíže nevěnovaly odůvodnění užití odchylky měření

± 3 km/h při rychlosti do 100 km/h. Tento dílčí nedostatek odůvodnění však dle názoru soudu sám o sobě nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí. Odchylku při měření rychlosti, která činí 3 km/h při rychlosti do 100 km/h a 3 % při rychlosti nad 100 km/h neupravuje žádný právní předpis, její aplikace, která jde ve prospěch řidiče vozidla, vychází z ustálené praxe správních orgánů a soudů. Z této ustálené praxe vycházelo stanovení rychlosti vozidla i v daném případě.

28. Žalobce dále uplatnil námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí z pohledu § 79a zákona o silničním provozu. Ani tuto námitku soud neshledal důvodnou. I s výtkami nepřezkoumatelnosti rozhodnutí a nezákonnosti měření rychlosti skrytým způsobem se zdejší soud již setkal, tyto námitky jsou totiž právním zástupcem žalobce jako typizované opakovaně vznášeny před správními soudy, bez konkrétních vazeb na posuzovaný případ, a soud nemá důvod odchýlit se od svých dřívějších názorů.

29. Právo policie měřit rychlost jízdy účastníků silničního provozu plyne z ustanovení § 79a zákona o silničním provozu. Zákon však nestanoví, jakým způsobem má být měření prováděno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2011, č. j. 8 As 27/2010-75, či ze dne 15. 11. 2017, č. j. 2 As 191/2017-56). Záleží tedy na policii, jakou metodu či způsob měření rychlosti zvolí. Zákon rovněž policii neukládá povinnost o provádění měření rychlosti jedince, vůči kterému tuto zákonem svěřenou pravomoc vykonává, předem informovat. Ani z ústavní zásady, že státní moc může být vykonávána pouze v mezích a způsoby, které stanoví zákon (čl. 2 odst. 3 Ústavy, čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), nelze dovodit, že by policie o provádění měření rychlosti vozidel musela dotyčného řidiče vozidla nejprve

informovat tak, aby si byl vědom měření rychlosti. V této souvislosti soud upozorňuje na změnu právní úpravy

§ 79a zákona o silničním provozu, kdy s účinností od 1. 8. 2011 byla zrušena povinnost označit úsek měření rychlosti obecní policií přenosnými dopravními značkami s vyobrazením kamery snímající rychlost a nápisem „MĚŘENÍ RYCHLOSTI“. Zákon o silničním provozu v době spáchání přestupku nestanovil, že by obecní policie mohla měřit rychlost motorových vozidel pouze v úseku, který by byl označen informativními provozními značkami IP 31a a IP 31b.

30. Oprávnění městské policie měřit podle § 79a zákona o silničním provozu rychlost projíždějících vozidel bylo v přestupkovém řízení doloženo listinou založenou na č. l. 11 správního spisu nazvanou jako „Žádost o určení úseků měření rychlosti dle § 79a zák. č. 361/2000 Sb. – zaslání“ ze dne 10. 1. 2017. Z uvedené listiny vyplývá, že jde o vymezení úseků ze strany policie, kde je ve smyslu § 79a zákona o silničním provozu městská policie oprávněna měřit rychlost vozidel, mezi úseky výslovně vymezenými v Příloze č. 3 byla uvedena celá pozemní komunikace Prosečská. Soud má za to, že podmínky § 79a zákona o silničním provozu byly naplněny. K námitce součinnosti mezi policií a městskou policií soud uvádí, že zákon nespecifikuje, v čem tato součinnost má konkrétně spočívat. Proto nelze správním orgánům vytýkat,

že se dokazováním součinnosti mezi policií a městskou policií blíže nezabývaly. Lze dovozovat, že požadavek součinnosti pouze navazuje na úvodní ustanovení § 1 odst. 3 zákona

č. 553/1991 Sb., o obecné policii, podle něhož při plnění svých úkolů obecní policie spolupracuje s Policií ČR (srov. Komentář k silničnímu zákonu, JUDr. Pavel Bušta, JUDr. Jak Kněžínek Ph.D., Walters Kluwer).

31. Co se týče námitky dodržení účelu měření rychlosti, kterým je nepochybně zvyšování bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, a jeho prokazování správními orgány, uvádí soud, že zákonná úprava § 79a zákona o silničním provozu neznamená, že by bylo nutné při každém jednotlivém měření rychlosti dokazovat či kvantifikovat, že měření rychlosti v daném konkrétním případě přispělo ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Žalobce ostatně ani neuvedl žádné specifické okolnosti případu, které by měření rychlosti policií za účelem dle § 79a zákona o silničním provozu měly v projednávané věci vyloučit a mohly alespoň vzdáleně ukazovat na „šikanózní“ měření rychlosti.

32. Také námitku nezákonnosti ověřovacího listu k použitému rychloměru RAMER10 C z důvodu jeho ověření výrobcem soud vyhodnotil jako nedůvodnou. I s touto opakovaně objevující

se výhradou přestupců zastoupených právním zástupcem žalobce se judikatura správních soudu již vypořádala. Soud proto jen ve stručnosti uvádí, že právní úprava, konkrétně zákon

č. 505/1990 Sb., o metrologii, a jeho prováděcí předpisy umožňují, aby výrobce silničních rychloměrů používaných při kontrole dodržování pravidel silničního provozu byl současně autorizovaným metrologickým střediskem, jestliže ho Úřad pro technickou

normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví autorizoval k výkonům v oblasti státní metrologické kontroly měřidel. V podobnostech si soud dovolí odkázat na argumentaci Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 18/2011-54, a zejména v rozsudku ze dne 22. 12. 2010, č. j. 5 As 81/2009-101, v němž Nejvyšší správní soud vysvětlil, že právní úprava připouští, aby výrobce silničních rychloměrů používaných při kontrole dodržování pravidel silničního provozu byl současně autorizovaným metrologickým střediskem. O zákonnosti a správnosti ověřovacího listu č. 3/17, který sloužil jako podklad rozhodnutí, tedy soud s ohledem na právě řečené nemá pochybnosti. Proto ani nepřerušil řízení a nevyčkal výsledku prezkumného řízení ohledně ověřovacího listu, které žalobce avizoval.

33. Užití pomůcky v podobě přiložení šablony, resp. mřížky na fotografii (jak o tom hovoří rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 93/2015-41) dokumentuje již sama fotografie ze záznamu o přestupku. Ta byla součástí spisového materiálu předloženého městskou policií a byl jí proveden důkaz při ústním jednání dne 4. 9. 2017. Ústního jednání se žalobce ani jeho obecný zmocněnec bez omluvy nezúčastnili. Právě při ústním jednání se mohl žalobce k fotografii, na níž je zachyceno i přiložení mřížky za účelem zjištění, zda byl dodržen návod k obsluze rychloměru a zda byl dodržen předepsaný úhel měření, vyjadřovat, mohl užití této pomůcky či způsob, kterým byla v dané věci použita, zpochybňovat, což neučinil. Namítá-li nyní v žalobě, že zjevně nebyl dodržen předepsaný měřicí úhel, neboť vozidlo nebylo řádně ustaveno, je tato námitka zcela obecná, žalobce nevysvětluje, na základě čeho tak usuzuje. Z výpovědi zasahující příslušnice městské policie naopak vyplynulo, že radar nastavila dle návodu k obsluze. Ani tato námitka proto není důvodná.
34. K otázce zavinění soud uvádí následující. Podle § 77 zákona o přestupcích musí výrok rozhodnutí, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, obsahovat mimo jiné stanovené náležitosti vyslovení viny, formu zavinění. Podle § 3 zákona o přestupcích k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Podle § 4 odst. 1 zákona o přestupcích přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí (nedbalost vědomá) nebo b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl (nedbalost nevědomá).
35. Předně vytýká-li žalobce správnímu orgánu I. stupně nedostatečné odůvodnění formy zavinění, je třeba zdůraznit, že ke spáchání přestupku vědomou nedbalostí se vyjádřil rovněž žalovaný. Zásadně platí, že rozhodnutí vydaná v obou stupních přestupkového řízení tvoří celek a že zdůvodnění správního orgánu I. stupně může být rozhojňeno podrobnějšími úvahami odvolacího orgánu. Právě tak tomu bylo v souzeném případě. Žalovaný v souvislosti se závěrem, že žalobce věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, výslovně zmínil, že žalobce byl v době protiprávního jednání držitelem příslušného řidičského oprávnění a jeho povinností bylo znát pravidla provozu na pozemních komunikacích a také je dodržovat. Jako držitel příslušného řidičského

oprávnění složil zkoušku k jeho získání, čímž splnil podmínku odborné způsobilosti, kterou musí splňovat po celou dobu držení řidičského oprávnění. „*Nejen za situace, kdy správní orgán druhého stupně změnil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, nýbrž i tehdy, pokud podle § 90 odst. 5 téhož zákona odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zamítne a toto rozhodnutí potvrdí, je oprávněn provést určité dílčí korekce odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, jestliže jinak dojde k závěru, že odůvodnění odvoláním napadeného rozhodnutí není v rozporu s právními předpisy a je správné*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2013, č. j. 4 As 10/2012-48). Protože žalobce nepoukázal na nic, co by mohlo naplnění znaků skutkové podstaty zpochybnit, k věci se nijak nevyjadřoval, neuváděl žádné podrobnosti, ze kterých by bylo možné blíže zhodnotit jeho vůli či vědomí o tom, jakou rychlostí jede a na jaké pozemní komunikaci a jaká je zde maximální povolená rychlost, správní orgány na naplnění složky vědomí usoudily z okolností, za nichž k protiprávnímu jednání došlo a které vyplynuly z provedeného dokazování. Protože z provedeného dokazování nevyvstaly žádné okolnosti, ze kterých by bylo možné usoudit, že zde byly takové důvody, pro které by se žalobce mohl spolehnout na to, že zájem chráněný zákonem (tj. zájem na zajištění bezpečnosti silničního provozu) neporuší, nelze správním orgánům vytýkat, že odůvodnění zavinění protiprávního jednání ve formě vědomé nedbalosti nebylo ještě podrobnější.

36. Z napadených rozhodnutí dle soudu vyplývá, že správní orgány postupovaly podle zákona o přestupcích a zákona o silničním provozu, a to ve znění v době spáchání přestupku. Žalobní námitku týkající se příznivější právní úpravy neshledal soud důvodnou. Relevantní ustanovení zákona o silničním provozu, podle kterých bylo protiprávní jednání žalobce posuzováno a dle kterých byla žalobci uložena pokuta, nedoznala v mezidobí od spáchání přestupku do rozhodování správních orgánů změny co do vymezení skutkové podstaty přestupku a zákonného rozpětí pokuty, nedošlo proto k porušení čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod.
37. Dovolává-li se žalobce toho, že správní orgány měly aplikovat zákon o odpovědnosti za přestupky, neboť je příznivější, nemohl soud této argumentaci soud přisvědčit. K otázce možnosti postupu podle § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy možnosti mimořádného snížení výměry pokuty pod zákonnou sankci, odkazuje soud na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2018, č. j. 8 As 201/2017-39 (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz). V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud k obdobné námitce stěžovatele, který byl shledán odpovědným za správní delikt provozovatele vozidla podle dřívější právní úpravy, uvedl: „*Zákonodárce při přijímání nové právní úpravy zákona o přestupcích nestanovil žádné nové sazby ukládaných pokut za daný správní delikt, které by pro stěžovatele mohly znamenat přijetí příznivější právní úpravy, ale stanovil toliko možnost mimořádného snížení výměry pokuty za zákonem předvídaných podmínek. V daném případě se proto nejednalo o přijetí příznivější právní úpravy, neboť správní orgán rozhodoval v mezích stanovených zákonem; bylo pak na jeho uvážení, jakou sankci*

na základě podkladů vyplývajících ze spisu v zákonem stanoveném rozmezí stěžovateli udělí. Správní orgán nebyl povinen v rozhodnutí uvést, proč výměru sankce pod zákonem stanovenou hranicí neuplatnil.“ Tyto závěry lze obdobně aplikovat i na žalobcův případ, neboť, jak již soud uvedl shora, přijetím nové právní úpravy – zákonem o odpovědnosti za přestupky a s ním související novelizací zákona o silničním provozu – nebyly stanoveny nové sazby ukládaných pokut. Pouhá možnost postupu dle § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky nepředstavuje zákonnou úpravu pro žalobce příznivější, neboť sankce byla ukládána v zákonem stanoveném rozpětí.

38. Totéž lze konstatovat ve vztahu ke katalogu polehčujících okolností. Zákon o přestupcích sice na rozdíl od zákona o odpovědnosti za přestupky demonstrativní výčet polehčujících okolností neobsahoval, nic ale nebránilo správním orgánům, aby takové skutečnosti případně vzaly v úvahu podle § 12 odst. 1 zákona o přestupcích. Žalobce uplatnil námitku obecně v rámci žalobního bodu směřujícího proti uložené pokutě, aniž by současně uvedl, jaká polehčující okolnost uvedená v zákoně o odpovědnosti za přestupky nebyla v rozporu se zákonnými hledisky pro ukládání sankcí správními orgány v daném případě zohledněna a jaký vliv to mohlo mít na zákonnost rozhodnutí.

39. Na závěr soud poznamenává, že nesouhlas se zveřejňováním osobních údajů žalobce a jeho právního zástupce a požadavek na anonymizaci rozhodnutí ve věci není na místě v rozsudku vypořádávat, neboť se nejedná o žalobní body. Soud pouze na okraj konstatuje, že publikace rozhodnutí na webových stránkách Nejvyššího správního soudu není v kompetenci krajského soudu.

V. Závěr a náklady řízení

40. Na základě shora uvedené argumentace soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
41. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
42. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 7. únor 2019

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
samosoudkyně